

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СЬЮД В З'ЯВЛЕННІ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РИК XXXIII Число 3. Джерси Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 4 січня, 1924. VOL. XXXIII. No. 3. Jersey City, N. J., Friday, January 4, 1924. THREE CENTS

ДЕМОКРАТИ РАДЯТЬСЯ НАД СПОСОБАМИ ПОБОРЮВАННЯ ПОДАТКОВОГО ПРОЄКТУ

ВАШІНГТОН, 2 січня. — Демократичні сенатори та конгресмени відбули наради над способами, як поборювати податкові проекти секретаря скарбу Мелона. Конференція була скликана конгресменом Гаретом, котрий є членом комітету для приходу.

ВЖЕ І СТЕПТИ ЗА ЗНИЖЕННЯМ ПОДАТКІВ
ОЛБАНІ, Нью Йорк, 2 січня. — В ньюйорській сестейвній легіслатурі внесено проєкт закону про зниження податків. На загал всі сестейвові податки мали б бути зменшені о одну четвертину.

ІТАЛІЯ ПРОТИ ОБИЖЕННЯ ІМІГРАЦІЙНОЇ КВОТИ
ВАШІНГТОН, 2 січня. — Італійський уряд уже висів до департаменту сестейвоу свій протест проти заміреного зменшення числа іммігрантів, як є пропонує департамент праці і проєкти, предложені конгресови.

ГРІЗБА ЗЕЛІЗНИЧОГО СТРАХУ
НЬО ЙОРК, 2 січня. — Машиністи на залізницях підприємства Нью Йорк Сентрал будуть сім днями голодувати над питанням, чи не вийти їм на страйк, коли залізничний зарплат не сповинить їх домогання та не піднесе їм робітничої заплати. Страйк обявляв яких 15,000 робітників.

СВАРКА ЗА БОНУС У ЛЕГІОНІ
НЬО ЙОРК, 2 січня. — Сварка за бонус в рядах членів Американського Легіону зростає. Уряд Легіону виточив сідаство одному відставови Легіону, що заявився проти бонуса, а сестей віддалі тепер відноситься до других відставів проти такого мейльвання собі уст.

ВЖЕ ХОЧУТЬ РЕФОРМУВАТИ КУ-КЛАКС-КЛЕН
АТЛЕНТА, Джорджія, 2 січня. — Е. І. Кларк, голова Ку-Класс-Клеса, скликає, до свого міста на 26 лютого свого року генеральну конференцію організації для застійної чеді внутрішньої реформи.

ЗА ЗАБОРОНОЮ ПРОДАЖІ ОРУЖА ЗА ГРАНИЦЮ
ВАШІНГТОН, 2 січня. — Конгресмени Держави підготували проєкт закону, забороняючи продажю оружа поза границі Злучених Держав, як є свого часу підняв як провідну дією свого урядованія президент Гардін.

МЕКСИКАНСЬКА ЗАБЕРУХА
ВАШІНГТОН, 2 січня. — Мексиканські повстанці телеграфують з Вера Крус, що вони знова почали однезнову проти федеральних війск. Федеральний уряд просидів, що повстанці дістають зброю через порти на Тихім Океані.

ВСІ ФІЛІПІНЦІ ЗА САМОСТІЙНОСТЮ
ВАШІНГТОН, 2 січня. — Філіппинська комісія, що приїхала сюди старатися від американського конгресу узваснення закону про повну незалежність Філіппинських островів, видала публічний заяву, в котрій каже, що всі Філіппінці хочуть повної незалежності від Злучених Держав.

СЛІДСТВО В СПРАВІ ГУБЕРНАТОРА ВУДА
ВАШІНГТОН, 2 січня. — Мехи справами, які приїхали під обряди конгресу заради по отворенню завіданія місяця святих ферій, буде слідство над управово Філіппинських островів губернатором генералом Вудом. В тієї справі вже вже розпочало конгресмен Фірі. Сповається, що конгрес постановить розслідути також спекуляцію сина Вуда на ньюйорській біржі, яка дала йому за один рік 800,000 доларів зарітку.

ЗЕМЛЕТРУС НА ФІЛІПІНАХ
МАНІЛА, 2 січня. — Кома 2 години над рясом далось тут відлучти легко потрясення землі. Будинки за трісали так, що люди розбудились зі страхом зі сну. Шкоди не було ніякої.

НАВАЛА НІМЕЦЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ
НЬО ЙОРК, 2 січня. — Зараз з початком нового року до Злучених Держав линула така маса німецької імміграції, що імміграційні урядники сподіються вичерпання німецької квоти до двох тисяч.

АМЕРИКАНЕЦЬ НЕ ХОЧЕ ГОДИТИ ПОЛЬЩУ З ЛИТВОЮ
ДІТРОЙТ, 2 січня. — Марк Бйер Ворел, бушій американський амбасадор в Япані, одержав від Ліги Націй запрошення брати участь в розсуднім суді між Литвою а Польщею щодо справ за балтійський порт Мемель, але він відмовився від участі.

НЕДАЛІСТЬ ПРИЧИНЮ ВЕЛИКОЇ СМЕРТНОСТІ НА ДИФТЕРІЇ
ОЛБАНІ, Нью Йорк, 2 січня. — Департамент здоров'я видал публічний заяву в справі великої смертності від дифтерії в цьому сестейві минушого року. Департамент заявляє, що сестейвність була зосмил заява, бо троха більше зважати вості зі сторони алергів та населення, а головне зашляпляючи антитоксичне могло було врятувати більшість померлих на сью негду.

НАДГОРОДА ЗА ВИЗКОСНО
БОСТОН, Массачусетс, 2 січня. — Один з провідників Антисисловий Ліги одгосид надгороду в сумі 200 доларів тому, хто придуляє найбільше осмішувати акцію на тій, що наслідуються на американській землі. Дістать він уже 20,000 відгосидів.

КОЛЯДА РІДНІЙ ШКОЛІ!

Пригадуємо українському громадянству в Америці, що після ухвали Першого Конгресу Обеданія, а також і нашого традиційного значаю, всі збірки, які передозаються в Америці на народні цілі, в часі від Різдва до Йорданських свят, призначені на Рідну Школу в старому краю.

Всі цифри про стан нашого шкільництва як і факти про монгольський похід Польщі на знищення нашої культури і школи, про що нас інформую майже кожного дня наша українська преса, говорять як надто пророческо про кінечну, негавну та обильну допомогу Рідній Школі.

Ми нарік культури і хочемо їм остати, ким монгольського наїзду Польщі. Культура народу опирається на школі. Тому боронім Рідну Школу, бо її заглада, се наша культурна і національна смерть.

Зібрані жертви шліть до Обеданія з призначенням на Рідну Школу!

Обеданіє Українських Організацій в Америці.
OBYEDNANUYE, 847 N. Franklin St. PHILADELPHIA, PA.

СВЯЩЕННИКИ ВИТАЮТЬ ЛЯНГА ЯК АПОСТОЛА МИРА

З приводу відладу Антона Лянга та других авторів зістрастних представств в німецьких містах Обермаргав (котрі зібравши 65,000 доларів на голодуючі німецькі діти в Нью Йорку, рішили не вертати до Німеччини, але відіслати й другі міста Америки, а в першій мірі Клівленда), кілька ньюйорських проповідників прашало їх як апостолів мира.

ПОКАРАЛИ ЗЛОДІВ АРМІ

Федеральний суд в Бостоні засудив на рік та день вазичи кожного з дев'ятиох живирів, що ставили перед ним за крадіжки дрібних річич в жовірським таборі Девенсі. Зі жовірами ставали на суд три шідівні горожани, обжаловані за перепродування крадених річич. Іх признано винуватим, але це не засуджено.

НЕБУВАЛИЙ НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК

Гірським ланцюху Спері, недалеко від каліфорнійського міста Фресно перервалася нагло з невідомим причин водопротоваду рура, а видляваючися з неї вода вдарила стоячих кодо неї дві жінчини так смьно, що знесла їх обі з ніг та струнула в гайбуку на 200 ступ пропасть, де вони наїшли на місци смерть.

ХОЧУТЬ СУДИТИ ПРОВІДНИКА КЛЕНА

Првадівна методська церква збирає судити церковним судом методського провідника, ка дръ Френка Велса за те, що він з проповідальничі говорив за Ку-Класс-Клессом. Скаргу проти нього висів Американський Легіон.

НЕ БУДЕ БІЛЬШЕ ЗМУЧЕННЯ

Останніми днями відбулась в Лондоні конференція в справі злучення і сну (над якими справами тепер не радять?). Один лав подав до відбою, що тепер працюють над винходем, завдяки якому не буде мо відлучати ніякого злучення по якій би то не було праці.

НАЙМОЛОДШИЙ ПАМУЮЧИЙ

то маргарита (по індійськи князь) Буч-Багар. Батько його, що вмер недавно в Лондоні, передав йому як 7-літньому хлопцеві паконичен, в який місяць доходу молодшого, який вадки вносить кожд з місяця дві мп.

ХТО КОМУ ДЯДЬКО?

В однім еспанським місті трафисив недавно цікавий випадок. Мати і донька, обі замули, привели одного і того самого дня, майже рівночасно, кожда одного хлопця. На вістку про такий випадок збіглися зараз кумочки з цього сурдства. Хлопчики пішли по друкках. Кумочки стали їх оглядати та хвалити. А як треба було їх віддати матерям, по казалося, що не знали котрий до котрої належить. Матері мусли вибрати на вгаа. Та найбільший каопт в тім, що священик не хотів хрестити дітей, боячися, щоб з того не вишли які непорозуміння з огляду на посвячення. Бо справді. Хто тепер вуж, а хто син? Хто кому дядько?

ЧИСТО ЖИДІВСЬКЕ МІСТО

В Європі є чимало міст, в яких жиди творять більшість населення. Це всім відоме. А хто жиди мабуть не знає, що в Європі місцевість виключно жидівська. То містечко Фусманен в Алязці, в краю, який забрала Франція від Німеччини по скінченню світової війни. Містечко то має коло 2000 мешканців самих жидів. Думавби, хто, що може нежидівське населення вилорось з містечка. Нічого подібного. Там нема ні одної церкви чи каплиці, ані навіть ні одного хреста. Сеть за це сингаго, що докazuje що та місцевість вже від давня виключно жидівська.

ВЕЗУВІЙ ВИБУХАЄ

Ітамійський вулкан Везувій анбухнув нагдо перед двома днями. Директор обсерваторії, що нахобітисе близько Везувія заспокоєно затрівчене населення, що великою небезпечкою немає. Вибух наступив наслідком отворення одного з внутрішніх кратерів.

ЗНЕСЕННЯ ПОСПІШНОГО ПОЇЗДУ НА ЛІНІ БЕРЛІН — ДАНЦІГ

Німецька дирекція звідняв для всхідних зазначених ліній одержала безпосередньо комунікацій поспішним поїздам між Берліном і Данцігом.

РАДЯНСЬКІ АЕРОПЛАНИ

В Харкові відбулась урочина передача робітниками У. С. Конті літаків Українській Повітряній Фльоті. На сьраті був присутний Фрунзе.

ВЖЕ ВІЙШОВ З ДРУКУ КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗА
НА РІК 1924.
ЦІНА 50 ЦЕНТИВ.

КРАСЯВІ КАЛЕНДАР ТОВ. „ПРОВІТІ“
75 ЦЕНТ.

СТІННИЙ КАЛЕНДАР
(З портретом Драгоманова)
ЦІНА з пересилкою 30 ЦЕНТИВ

БУЗЬОК, КАЛСАДА ДІЯ ВИТРОГІВ
Перший український ілюстрований гумористичний календар в Америці.
ЦІНА 75 ЦЕНТИВ з ПЕРЕСІЛКОЮ.

Замовлення шліть на адресу:
„СВОБОДА“, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Допевте в Книгарні Свободи вже інших календарів про містечко, календар проголошено. Коли приймуть які ідеї календарів од сестейвоу праці до нашої американської преси проголошено. За мовлення шліть тільки на ті, які тут проголошені.

ПОСЛИ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗІБРАННЯ В ГРЕЦІЇ ЗА РЕПУБЛІКОЮ

АТЕНИ, столиця Греції, 2 січня. — Полковник Пластірас, провідник революційного комітету, передаючи інші правлімие Греції в рухи національного зібрання, заявив за републикою.

Він сказав, що всі нештаси держави спричинена династія. Викінні всі поставив несення, щоб засідання відлучити аж до приїзду „набійшого сина Греції Венізелоса“.

Се несення прийнято і тимчасим не допущено до ухвалення вже на першому засіданні національного зібрання снованія монархії, а введення републиканського устрою в Греції.

Всестайі послы і публіка кричали: „Чет з королем, нехай живе република!“

ПРАВО КОРОЛЯ ЧИ НАРОДУ В АНГЛІЇ?

ЛОНДОН, 2 січня. — Бушій британський міністер скарбу сер Роберт Гори заявив, що він не годиться з поглядом провідника лібералів Герберта Ескмита, що король має право відмовитися розвязати парламент, і не відлучуючись до волі народу, поклякати воно правлітельство з тої партії, з якої вважається за відлучене.

Він каже, що се не згідне з мнущиновою англійського парламентаризму, отже проти-конституційне. На його думку король мусить на домоганне уступного правлітельства розвязати парламент і дати народови ріштити, яка партія і яка програма має прийти в державі.

На його думку, Ремсей Меклендла має „народе, що король мусить-ме розвязати парламент на його домоганне.“

В тущеских поінформованих кругах Залеванють, що вже на другий тждень Партія Праці приїде до власті в Англії.

НОВЕ НЕЩАСТЄ НАВИСТИЛО ФРАНЦІЮ

ПАРИЖ, 2 січня. — На новий рік навістило Францію друге нещастє. Ше за забулось нещастє з великим возухоплавом Діксід, як приїхала над Париж і околицю невдала залука, котра просто затопила столицю Франції.

В ріці Селвані станула повнь, яка заливає низше положені місця. Вода залила навіть будинок міністерства заграницих справ.

Передмістя на сьді і західні Парижа під водою.

В Отьєх лушено в рух лодки, щоб і виратувати людині із залитих водою домів.

Боятсь, що повнь буде збільшуватися і до суботи довершиться так, що урядовці з міністерства закондорних справ мусить-мут іздити до офісу лодками, як се вже було в 1910 р.

РОСІЯ КУПУЄ ЛІТАКИ У ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ, 2 січня. — Російський советський уряд закупив у французьких фабрикантів літаків, за згодою французького правлітельства, за 5,000,000 золотих рублів і складових частин до літаків за 17 мільонів золотих рублів.

Кромі того Росія пригтовляє друге замовленя літаків у Франції за 50 мільонів золотих рублів.

СВОБОДА НАУКИ В РОСІЇ

РІГА, столиця Латвії, 2 січня. — Російська советська влада видала декрет (указ), який забороняє всім приватні школи в російській советській федерації.

РУМУНИ ВІЗНАТЬ КОМУНІСТІВ

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 2 січня. — Румунська поліція викрала в Добруджі тайну комуністичну організацію, яка стоула у звязі з комуністами в Румунії.

У неї найдено оружє й амуниція. Узв'язнено кілька осіб.

ЗЕМЛЕТРЯСЕННЯ В ІТАЛІЇ

АНКОНА, Італія, 2 січня. — Нінні рау чути тут було прогом 10 секунд землетрясення.

Його чути було і далі на північ здовж Адрійського моря. Землетрясення спричинило великі шкоди.

БОЛЬШЕВІКИ ЗНОВУ БОРОТЬСЯ З ТИХОНОМ

БЕРЛІН, 1 січня. — З Росії повідомляють, що советська влада знову зачала боротьбу проти православного патріарха Тихона. Недавно замичено його канцелярню, а його помічника епископа Іларіона зашляпо в Соловцький монастир.

КАЖУТЬ, ЩО НЕДОВГЕ БУДЕ ПАНОВАННЯ МУСТАФИ КЕМАЛА-ПАШІ

ПАРГОРОД, 30 грудня. — З Антури, столиці Туреччини (в Малаї Азії), повідомляють, що заноситься на розпал в партії Мустафи Кемала паші і в парламенті. Кажуть теж, що небагато владі і його кабінет.

Причиною тог є агітація проти нього, яка розвелась серед Курдів (часть населення Малої Азії).

Недавню турецький революційний суд засудив на 5 літ тюрми і тяжких робіт провідника Курдів, Лутфі Фікрі Бєя. Се використан Антурі і тепер ведуть агітацію серед Курдів за відлучення їх краю Курдистану від Туреччини. Се в вони відлучать богато гроши і агітація приймається.

Британці хотіли-б за вську шук повалити Мустафу Кемала пашу і ідею його правління. Вони ведуть теж агітацію за прирвненчєм і сестейвою владі турецького халіфа (головн магометанської релігії) і тимчасим прирвненчєм повалення султана. Ся їх агітація принахась уже доведення цілених турецького парламенту, яка се сестейво казалося, єдиною і прихильником Мустафи Кемала паші.

Наслідком ся трудної ситуації годен, небагато доступним шле турецьке правлітельство. Також ворожать упадок і президентство Мустафи Кемала паші.

